

Valtuustoaloite valosaasteen ehkäisemiseksi tehtävästä suunnitelmasta ja ohjeistuksesta

Kunnanhallitus 03.02.2025 § 16

Valmistelija

Hallintojohtaja

Vihreiden valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 12.12.2024 oheisen aloitteen. Aloitteessa esitetään, että kunnassa tehtäisiin suunnitelma ja ohjeistus valosaasteen ehkäisyä varten. Aloitteen mukaan valosaaste muodostaa kauas kajastavia valoja ja ylettyy myös erämaa-alueille. Lisääntynyt valosaaste uhkaa pimeyttä ja pimeydessä näkyviä taivaan omia valoilmiöitä kuten revontulia ja kirkasta tähtitaivasta. Kaavoituksella kunta voisi ohjata kiinnittämään huomiota uusien asuinalueiden valaistukseen ja ohjata eri tahojen valojen käyttöä.

Ulkotilojen valaistukseen liittyvät määräykset ja ohjeistukset kuuluvat teknisen lautakunnan valmisteltavaksi ja mahdollisesti päätettäväksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. siirtää valtuustoaloitteen teknisen lautakunnan käsiteltäväksi
2. edellyttää, että tekninen lautakunta ilmoittaa kunnanhallitukselle 31.5.2025 mennessä, mihin toimenpiteisiin aloitteen johdosta on ryhdytty.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: tekninen lautakunta, Vihreiden valtuustoryhmä
Lisätietoja: hallintojohtaja Mari Palolahti, puh. 040 522 1214,
mari.palolahti@inari.fi

Tekninen lautakunta 26.02.2025 § 21
559/10.03.01.03.00/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja

Valo koetaan rakennetusympäristössä eri tavoin. Valo tuo turvallisuutta ja on monessa paikassa välttämättömyys. Etenkin julkisten rakennuksien ja kulkuväylien osalta riittävä valaistus on osa esteettömyyttä ja siten yhdenvertaisuusasia. Julkisia rakennuksia ja kulkuväyliä tulee pystyä käyttämään turvallisesti jokaisen.

Liika valo, väärin kohdennettu valo, väärän värinen tai sävyinen valo voidaan kuitenkin kokea hyvin häiritseväksi. Valosaasteen minimoimiseksi voidaan asettaa tavoitteita ja tehdä toimia.

Kaavoitus ja rakennusvalvonta

Kirjataan tulevaan rakennusjärjestykseen määräyksiä valaistuksesta. Asemakaavaselostukseen valaistuksen vaikutukset arvioidaan merkittävässä kohteissa ja tarvittaessa kaavamääräyksiin ohjataan valaistusta.

Ylläpito ja yhdyskuntarakentaminen

Kunnan kavateiden valaistus on monin paikoin käyttöikänsä päässä. Uusia valaisimia hankittaessa huomioidaan mm. valaistuksen tarve käyttöpaikasta

riippuen, valon korkeus, valon suuntaus, sävy, kirkkauden säädettävyyys ja energiatehokkuus. Jaksotetaan investoinnit useille vuosille.

Käytetään uusissa valoissa keskuskohtaista ohjausta himmentämään katuvalot esimerkiksi klo. 22-06:00 100% -> 20 %. Latuvaloissa voidaan suosia liiketunnistimella toimivaan valaistusta, jolloin valot seuraavat kulkijaa 4 valaisimen ryhmässä, muuten ne toimivat 20% teholla ohjaavana valona. Yleisien aluiden, joiden käyttö ei edellytä kirkasta ns. työskentelyvaloa voidaan valolähteen korkeutta ja kirkautta laskemalla sekä väri valinnalla vaikuttaa viihtyisyyteen.

Toimilla säästetään valosaasteessa, huoltokuluissa sekä energiankulutuksessa.

Tilapalvelu

Uusien kohteiden mm. Kaarteen ja Šielân valojen kirkkautta ja päälläoloa pystytään aika- ja kalenteriohjauksella säätämään. Saarikoskentien päiväkotikompleksissa tulee olemaan myös säädettävä valaistus. Pysäköintialueen valaistusta on kiinteällä kirkkaudella, mutta valoteho on vähäinen. Muissa kohteissa ei ole valmiutta kirkkauden säädölle, mutta automatiikalla niiden päälläoloa on mahdollista ohjata haluttuun aikaikkunaan.

Rakennetun ympäristön valotehosta- tai laadusta voi olla määräyksiä, jotka on huomioitava valaistusta suunniteltaessa. Valaistuksen päälläolo tulee kuitenkin olla sellainen, että rakennusten ja alueiden käyttöturvallisuus ei vaarannu eikä hämäryys aiheuta otollisia olosuhteita ilkeikavalle.

Esittelijä	Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää, että 1. tulevassa omien kohteiden suunnittelussa ja ohjaamisessa rakennetun ympäristön valosaasteeseen voidaan kiinnittää erityistä huomioita mm. esittelyssä mainituin keinoin. 2. valaistusta koskevia ohjeistuksia lisätään päivityksessä olevaan rakennusjärjestykseen ja tuleviin asemakaavoihin. 3. antaa päätöksen tiedoksi kunnanhallitukselle
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen. Tiedoksi: rakennusvalvonta, kaavoitus, tilapalvelu Toimeksi: kunnanhallitus Lisätietoja: tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela, puh. 040 655 1611 reetta-mari.tammela@inari.fi
